

HÍRLEVÉL

a transznacionális és interregionális Európai Területi Együttműködési (ETE) programokról
1. szám – 2008. március 6.

Tartalom:

Az ETE programokról általában
A Magyarországot érintő ETE programok
ETE transznacionális pályázati felhívások 2008 első félévében

Az Európai Területi Együttműködési (ETE) programokról általában

Az unió országainak társadalmi, gazdasági és területi szempontból kiegyensúlyozott fejlődése és a területi különbségek csökkentése érdekében a Strukturális és Kohéziós Alapokon keresztül elérhető uniós forrásokat három célkitűzésen keresztül lehet felhasználni 2007-2013 között:

- Konvergencia célkitűzés:** fő célja a legelmaradottabb régiók növekedésének és munkahelyteremtésének támogatása úgy, hogy hozzájáruljon a gazdasági- és társadalmi kohézió erősítéséhez. E célkitűzés keretében készülnek és valósulnak majd meg Magyarországon az egyes regionális – kivéve a Közép Magyarországi Régiót – és az ágazati operatív programok.
- Regionális versenyképesség és foglalkoztatás célkitűzés:** fő célja a változások támogatása, ezen belül a gazdasági átalakulás gyorsítása, valamint a foglalkoztatás és a termelékenység növelése. E célkitűzés keretében készül és valósul majd meg a Közép-Magyarországi Regionális Operatív program.
- Európai Területi Együttműködés célkitűzés:** fő célja, hogy elősegítse az Unió területének erőteljesebb integrációját, harmonikus és kiegyensúlyozott fejlődését. E célkitűzésen belül háromféle programtípus került meghatározásra, így határokon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködések, e programok kívánják előmozdítani az unió területi integrációját, területi kohézióját. E célkitűzés keretében magyar részvétellel hét határ menti, kettő transznacionális és négy interregionális program kerül kidolgozásra, illetve megvalósításra.

Az Európai Területi Együttműködés a 2007-2013 közötti időszak regionális politikájának önálló célkitűzésévé vált, szemben a korábbi időkkel, amikor a **határ menti, transznacionális és** részben az **interregionális** együttműködések az INTERREG Közösségi Kezdeményezés keretében valósultak meg. A területi együttműködés külön célkitűzéssé emelésével a területi együttműködés sokkal hangsúlyosabb lett, melynek szabályait a tagállamok jogrendjében közvetlenül alkalmazandó rendeletek tartalmazzák (a Tanács 1083/2006/EK rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra vonatkozó általános rendelkezéseinek megállapításáról és az Európai Parlament és Tanács 1080/2006/EK rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapról).

A 3. célkitűzés programjainak jellegzetessége, hogy nem nemzeti programok, hanem két- vagy több ország közös programjairól van szó. E programok **tervezése** sok szempontból elkülönült az 1. és 2. célkitűzéstől, mind a tervezés kereteinek, mind az intézményrendszer kialakításának szempontjából. A programok nemzetközi jellegéből fakad, hogy készítésükre az érintett két- vagy több ország delegált képviselőiből közös programozási bizottságok/munkacsoportok kerültek felállításra, melyek felelősek voltak a program kidolgozásáért és az Európai Bizottság számára történő benyújtásáért. A programok **végrehajtása** is közös, melyekért elsősorban a programalkotó országok részvételével működő Közös Monitoring Bizottságok felelnek.

Az Európai Területi Együttműködés célkitűzés keretében benyújtott pályázatok az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával valósulhatnak meg. Magyarország a **határ menti és a transznacionális programok** finanszírozására közel 300 millió eurót kapott az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), amit a jogosult területek lakosság-számának arányában osztottak fel az egyes programok között. A magyar allokációt kiegészítik a programban résztvevő tagországok ERFA-ból, illetve Horvátország és Szerbia esetében az Előcsatlakozási Alapból (IPA – Instrument for Pre-Accession), Ukrajna esetében pedig

az Európai Szomszédsgai és Partnerségi Eszközből (ENPI – European Neighbourhood and Partnership Instrument) az adott programhoz allokált forrásai, illetve az ezekhez a forrásokhoz allokált kötelező társfinanszírozásból származó összegek. Az **interregionális programok** (INTERREG IVC, URBACT 2007-2013, ESPON 2013, INTERACT II) számára rendelkezésre álló összegeket összeurópai jellegüknek fogva programszinten határozták meg.

A Magyarországot érintő ETE programok

Határ menti együttműködési programok

Magyarország szomszédos országaival kétoldalú határ menti együttműködési programokat dolgozott ki, kivéve az ukrán határon, ahol négyoldalú lesz a program (**magyar-szlovák-román-ukrán** határszakasz). A határ menti programok jellege eltérő lehet attól függően, hogy az unió belső, vagy külső határai mentén fekvő területeket érint. Ezek alapján megkülönböztetjük az Unió belső határa mentén fekvő **magyar-román, magyar-szlovák, magyar-osztrák és magyar-szlovén** határ menti operatív programokat; az Előcsatlakozási Eszköz hatálya alá tartozó országokkal készülő **magyar-horvát és magyar-szerb** határ menti programokat; illetve a belátható időn belül az Unióhoz nem csatlakozó Ukrajnával együtt készült négyoldalú határ menti együttműködési programot. A magyar-szlovák, magyar-román, magyar-horvát, magyar-szerb és magyar-szlovák-román-ukrán programok esetében a programok közös intézményrendszere (Irányító Hatóság, Igazoló Hatóság, Ellenőrző Hatóság, Közös Szakmai Titkárság) hazánkban kerülnek felállításra.

A határ menti együttműködésben az érintett határ menti megyék szereplői jogosultak az egyes programok prioritásainak megfelelő együttműködésükhöz támogatásra pályázni.

Az egyes programok 2008-ban írják ki az első pályázati felhívásokat. Jelen Hírlevél keretei közt a továbbiakban nem fogunk tudni a határ menti programok alakulását nyomon követni. További információt közvetlenül az egyes programok felelőseitől kérhetnek, valamint a VÁTI illetve a programok – esetenként még kialakítás alatt álló – honlapjairól.

Program	Első pályázati kör várható megjelenése	Kontakt / Honlap
magyar-román	2008 nyár	Huro2007-2013@vati.hu
magyar-szlovák	2008 máj-jún	Török Zsolt; 06 1 224 32 33; zstorok@vati.hu
magyar-osztrák	folyamatos	http://www.at-hu.net/
magyar-szlovén	2008 máj-jún	Gál Edit; 06 1 224 3261; egal@vati.hu Magyar Orsolya; 06 92 511 070; omagyar@vati.hu
magyar-horvát	2008 aug-szept	Dr. Szűcs B. Márton; 06 72 513 455; mszucs@vati.hu
magyar-szerb	2008 aug-szept	Natalija Matunovic; 06 1 224-3100 / 4452; nmatunovic@vati.hu
magyar-szlovák-román-ukrán	2008 vége	Baranyi András; 06 1 224 32 94; abaranyi@vati.hu ,

Transznacionális együttműködési programok

A transznacionális együttműködés esetében Magyarország a 2004-2006 közötti időszakban az INTERREG IIIB program **CADSES** (Central Adriatic Danubian South-Eastern European Space - Közép-európai–adriai–dunai–délkelet-európai) térségéhez tartozott. E térségben a 2007-2013-as időszakra két utód-program került kialakításra: a **Délkelet-Európai Térség** 8 EU tag és 8 Unió kívüli országgal és a **Közép-Európai Térség** 8 EU tag és 1 Unió kívüli országgal. Magyarország mindkét térségnek teljes területével tagja, ráadásul a Délkelet-Európai térség esetében 16 ország közös intézményrendszere (Irányító Hatóság, Igazoló Hatóság, Ellenőrző Hatóság, Közös Szakmai Titkárság) is hazánkban kerül felállításra. A transznacionális együttműködési programok esetében az egyes makro-térségeken belül négy prioritás keretében működhetnek majd együtt a leendő projektpartnerek, az innováció, a városfejlesztés, a környezetvédelem és a megközelíthetőség területén. A programok évente ismétlődő pályázati felhívások keretében szeretnék transznacionális projektek megvalósulását támogatni.

A 2008. év első negyedében megjelenő pályázati felhívásokról bővebben a Hírlevél harmadik pontjában írunk.

Interregionális együttműködési programok

Az interregionális együttműködés a regionális politika hatékonyságának erősítését tűzte ki célul a regionális és a helyi hatóságok közötti kapcsolatépítés és tapasztalatcsere ösztönzésén keresztül. Ezekben a programokban, illetve a programok készítésében az EU valamennyi országa, és egyes esetekben EU-n kívüli országok (pl. Svájc, Norvégia) is részt vesznek. Az interregionális együttműködés keretén belül négy programot készítettek összeurópai szinten:

Az **ESPON 2013 Program** (Európai Területi Tervezési Megfigyelő Hálózat) keretében alkalmazott kutatásokra; európai területi trendek, perspektívák és a politikai hatások elemzésére; illetve hálózatfejlesztésre és továbbképzésekre nyílik mód az európai kutatóhelyek számára a területfejlesztési stratégiák, programok alátámasztása érdekében a versenyképesség és a kohézió témaköreiben.

A programról a hírlevélben – tekintettel viszonylag zárt célközönségére – nem fogunk folyamatos tájékoztatást adni. A program iránt érdeklődők a program-honlapon (www.espon.eu) vagy Miskey Károlytól (ÖTM, 06 1 441 77 77, karoly.miskey@meh.hu) tájékozódhatnak.

Az **INTERACT II** program a hatékony irányításról és végrehajtásról szól – különös tekintettel az Európai Területi Együttműködés komplexitására – építve az INTERREG égisze alatt működő határon átnyúló, transznacionális és interregionális együttműködések, valamint hálózatok által felhalmozott tapasztalatokra. Alapvető célja, hogy elősegítse az Európai Területi Együttműködési programok (és lehetőség szerint az EU külső határain induló előcsatlakozási programok) minél eredményesebb végrehajtását a résztvevő kulcsszereplők tapasztalatainak hasznosítása révén, azok valós igényeire koncentrálva.

A programról a hírlevélben – tekintettel arra hogy a program célközönségét leginkább az ETE programok végrehajtásával foglalkozó intézmények jelentik – nem fogunk folyamatos tájékoztatást adni. A kedvezményezett és végrehajtói kör azonban egyaránt találhat hasznos információkat a program honlapján: www.interact-eu.net (ETE és IPA hírek; a végrehajtást támogató képzések és kézikönyvek; tanulmányok; stb)

Az **INTERREG IVC 2007-2013 Program** célja, hogy a Strukturális Alapok felhasználásával kapcsolatos tapasztalatcsere támogatásával növelje az uniós források felhasználásának hatékonyságát. Az együttműködések keretében a tapasztalt Strukturális Alapokat felhasználó régiók átadják tudásukat olyan régióknak, amelyek a hasonló jellegű fejlesztéseket szeretnék megvalósítani a Strukturális Alap finanszírozásával. A program fő célkitűzése, hogy a régiók és helyi szereplők közötti együttműködés révén elősegítse az Unió harmonikus fejlődését. A program keretében két prioritás mentén működhetnek együtt a leendő projektpartnerek, ez **az innováció és tudásalapú gazdaság**, valamint **a környezetvédelem és a kockázat-megelőzés**.

A program első pályázati köre 2008. januárjában zárult, melyre majdnem 500 pályázat érkezett a program célközönségét jelentő közintézményektől. A pályázatokat a Lille-i program-titkárság koordinációja mellett szakértők értékelik, előkészítve a programalkotó 29 ország képviselőiből álló Monitoring Bizottság belső döntéshozatalt. A második pályázati kör kiírása őszi várható az elsőéhez hasonló prioritásokkal és feltételekkel. A felhívásról a jelenlegihez hasonló hírlevélben igyekszünk majd tájékoztatni az érdeklődőket. További információ: www.interreg4c.net vagy Hegyesi Béla (VÁTI, 06 1 224 32 74, 06 30 475 85 73, hegyesi@vati.hu).

Az **URBACT II 2007-2013 Program** legfontosabb feladata a tapasztalatok átadása a városok részére, a legjobb gyakorlat megismertetése a városfejlesztés terén, az ismeretek „tőkésítése”, a tudás hasznosítása, és erre támaszkodóan a városi szereplők kapacitásának fejlesztése. A program legfontosabb eleme tematikus hálózatok felállítása, ahol a városok nem földrajzi, hanem tematikus alapon szerveződnek. Az URBACT programon belül munkacsoportok is létrejönnek, melyek lazább szerveződések, meghatározott időre és adott kérdéskör kidolgozására.

Az URBACT II program 2007. decemberében közzétett első ajánlattételi felhívása – amelyről a városok közvetlen értesítést – lezárult. A megadott határidőig 50 tematikus hálózat és 20 munkacsoport felállítására érkeztek pályázatok, melyek teljes körű ismerete nélkül is elmondható, hogy több magyar város csatlakozott egy-egy tematikus hálózathoz, vagy munkacsoporthoz, sőt vannak olyan kezdeményezések, ahol magyar város, mint vezető partner kezdeményezi hálózat felállítását.

A pályázatra a vezető partner és további négy partner város – többek között – közös Szándéknyilatkozatot nyújtott be, melyben meghatározzák a célokat, ezek elérése érdekében tervezett lépéseket, és a szükséges pénzügyi kondíciókkal kapcsolatos terveiket is. A pályázat pozitív elbírálása esetén a tematikus hálózatokban a résztvevő városok számát minimum 8, maximum 12 városra kell bővíteni, a munkacsoportok esetében a szám alacsonyabb, de nem csak városok, hanem regionális és országos intézmények, szervezetek, egyetemek is kapcsolódhatnak a projekthez.

A pályázatok előzetes értékelését egy erre felállított szakértői csoport végzi, de a pályázatok kiválasztásában a végső döntést az URBACT Monitoring Bizottság hozza meg, 2008. április 18-i ülésén. Az URBACT II. programban meghatározottak szerint a 2007-2013 közötti időszak első felében 23 tematikus hálózat és 7 munkacsoport támogatható.

A támogatható projektek kiválasztása után lehetőség lesz arra, hogy a nem befogadott pályázatokból "kiesett" városok a pozitívan elbírált pályázatokhoz csatlakozzanak, vagy a még pályázatot nem benyújtó nem városok és más intézmények valamely pályázatnál partnerként jelentkezzenek.

A program iránt érdeklődők további információkat a program-honlapon (www.urbact.eu) vagy Pikler Katalintól, az URBACT hazai információs ponti feladatait ellátó munkatárstól kaphatnak. (ÖTM, 06 1 441 77 28, pikler.katalin@meh.hu).

Az INTERREG IVC és az URBACT programokon belül valósul majd meg az Európai Bizottság új, a „**Régiók a gazdasági változásért**” kezdeményezésének „Fast Track” („gyorsított ütemű”) eleme, melynek keretében az Európai Bizottság és a programok Monitoring Bizottsága által előre meghatározott tematikák mentén olyan hálózatokhoz lehet a régióknak, illetve a városoknak csatlakozniuk, melyekben tapasztalatátadó és az adott tapasztalatra igényt tartó régiók/városok vesznek részt. A kezdeményezés célja, hogy az együttműködés keretében azonosított projektjavaslatok a konvergencia és a versenyképesség célkitűzés keretében konkrét projekt formájában öltsenek testet. Magyarország több régiója is jelezte már részvételi szándékát ezekben a tematikus hálózatokban.

ETE transznacionális pályázati felhívások 2008 első félévében

2008 első félévében **a két transznacionális programban** várható egy-egy pályázati felhívás. Az alábbiakban igyekszünk gyakorlati szempontból, röviden összefoglalni a leendő projekt-partnerek számára a részvétel kereteit. További tájékoztatás kérhető a programok hazai információs pontjától:

Hegyesi Béla (VÁTI)
06 1 224 32 74
06 30 475 85 73
hegyesi@vati.hu

Közép-Európai transznacionális program (Central Europe programme – CE) – Első pályázati kör

Programtér: Nyolc EU tagország (Lengyelország, Németország (nem teljes területével), Ausztria, Csehország, Szlovákia, Magyarország, Szlovénia, Olaszország (nem teljes területével)) + Ukrajna (nem teljes területével)

Cél: A területi kohézió erősítése, a belső integráció előmozdítása és a versenyképesség növelése Közép-Európában

Prioritások:

(valamennyi prioritás és intézkedés pályázható az első pályázati körben)

1. Az innováció támogatása Közép-Európában
 - 1.1 Az innováció keretfeltételeinek javítása
 - 1.2 Kapacitásbővítés az innováció elterjedésének és alkalmazásának érdekében
 - 1.3 A tudás-fejlesztés erősítése
2. Közép-Európa külső és belső elérhetőségének javítása
 - 2.1 Közép-Európa összekapcsolhatóságának javítása
 - 2.2 Multimodális logisztikai együttműködés kialakítása
 - 2.3 A fenntartható és biztonságos mobilitás támogatása
 - 2.4 Informatikai és alternatív megoldások a hozzáférés javítására
3. A környezet felelősségteljes használata
 - 3.1 A környezetminőség javítása a természeti erőforrások és a természeti örökség menedzsmentjén keresztül
 - 3.2 A természeti és ember-okozta veszélyek és hatások csökkentése
 - 3.3 A megújuló energia-források és a hatékony energia gazdálkodás támogatása
 - 3.4 Környezetbarát tevékenységek és technológiák támogatása
4. Városok és régiók versenyképességének és vonzerejének növelése
 - 4.1 A policentrikus településszerkezet és területi együttműködés fejlesztése
 - 4.2 A demográfiai és társadalmi változások város-és regionális fejlődésre gyakorolt területi hatásainak kezelése
 - 4.3 A kulturális erőforrások hasznosítása a városok és régiók vonzerejének növelésében

(a prioritásokról, intézkedésekről és lehetséges projekt-témákról az Operatív Programban olvashatnak részleteket, amely a program honlapján érhető el)

A program irányítása: A transznacionális programok legfőbb döntéshozó és irányító szerve a közös *Monitoring Bizottság* (Monitoring Committee – MC), amelyben minden programalkotó ország képviselteti magát. A program végrehajtása folyamán minden jelentős döntést a MC hoz meg – a programdokumentum esetleges módosításától a pályázatokkal kapcsolatos támogatási döntésig.

A program központi irányítását valamint jogi képviseletét az *Irányító Hatóság* (Managing Authority – MA) látja el. Az MA munkáját a pénzügyekért felelős *Igazoló Hatóság* valamint a szabályszerűséget felügyelő *Audit Hatóság* egészíti ki.

Az MA szorosan együttműködik a program napi technikai menedzsmentjéért felelős *Közös Szakmai Titkársággal* (Joint Technical Secretariat – JTS). A JTS gondoskodik a pályázati felhívások előkészítéséről és megjelentetéséről, a pályázatok befogadásáról és értékeléséről, valamint a MC által jóváhagyott projektekkel való szerződéskötésről és azok végrehajtásának nyomon követéséről. A JTS munkáját a programtér országokban működő információs pontok (Contact Points – CPs) segítik.

A Central Europe program központi irányítási szervei *Ausztriában* kerültek felállításra:

Irányító Hatóság:	Bécsi Regionális Önkormányzat
Igazoló Hatóság:	Bécsi Regionális Önkormányzat
Audit Hatóság:	Osztrák Szövetségi Kancellária
Közös Szakmai Titkárság:	Bécsi Regionális Önkormányzaton belüli funkcionálisan elkülönített szerv

A program honlapja: A program legfőbb információs központja annak honlapja, ahonnan többek között az Operatív Program, valamint a teljes pályázói csomag, beleértve a pályázóknak szóló útmutatókat is letölthető: www.central2013.eu

A pályázati felhívás megjelenési ideje: 2008. március 3.

A pályázatok leadási határideje és helye: 2008. április 14., Bécs

A program hivatalos nyelve: angol

Jogosult partnerek: A programtér területén bejegyzett minden olyan intézmény,

a) amely kifejezetten olyan közérdeklő célra jött létre, amely nem ipari vagy kereskedelmi jellegű, **és**

b) amely jogi személyiséggel rendelkezik, **és**

c) amelyet többségi részben az állam, vagy a területi vagy a települési önkormányzat, vagy egyéb közjogi intézmény finanszíroz; **vagy** amelynek irányítása ezen intézmények felügyelete alatt áll; **vagy** amelynek olyan ügyvezető, döntéshozó vagy felügyelő testülete van, amely tagjainak többségét az állam, a területi vagy a települési önkormányzat, vagy egyéb közjogi intézmény nevezi ki.

(A jogosult intézményi körrel a pályázati felhíváshoz készített Programme Manual-ben olvashatnak bővebben, amely a program honlapján érhető el)

Minimális partnerszám: Legalább 3 partner a programtér legalább 3 országából (melyek közül legalább 2 EU tagállam)

(megjegyzés: A transznacionális programok eddigi tapasztalatai alapján a projektek átlagos partnerszáma 8-10 partner 4-5 országból, amit a transznacionális projektek azon általános célja indokol, hogy a projektek a teljes programtér – vagy annak nagy része – számára releváns problémával foglalkozzanak.)

Vezető partner elv: A projekt-partnerek egyike vállalja a vezető partner szerepét. Feladata a pályázat készítésének és a projekt végrehajtásának szakmai és pénzügyi koordinációja. Jogilag képviseli a projekt-partnereket a program felé (aláírja a támogatási szerződést a partnerek képviselőjében).

Projektek időtartama: a javasolt projekt időtartam 30-36 hónap, indokolt esetben a maximum 48 hónap.

A transznacionális projektek jellege: A transznacionális projektek célja, hogy a programtér országai közösen keressenek az ország-csoport egésze vagy nagyjá számára fontos problémákra megoldásokat. Az együttműködéseknek tehát olyan kérdésekkel kell foglalkozniuk, amelyek esetében a közös munka hozzáadott értékkel bír ahhoz képest, mintha az adott ügyet a résztvevő országok külön-külön, nemzeti szinten kívánnák megoldani. Minthogy a projektek célja a megoldások közös keresése, de nem a „megoldás” megvalósítása, a projektek leginkább tervezési, kutatási, szakmai együttműködési jellegűek, melyek indokolt esetben kisebb kivitelezési elemeket is magukban foglalhatnak. Fentiekből adódóan a program támogatja, hogy a közös munka későbbi – már nem e programból finanszírozott – beruházásokat indukáljon. E cél elérése érdekében az együttműködéseknek (figyelembe véve az elszámolható költség típusok által meghatározott korlátokat) minél inkább törekedni kell a projekt-eredmények konkrétságára, további területfejlesztési akciókat, konkrét beruházásokat előkészítő jellegére.

(Idézet a Programme Manual-ből: „The programme should play a considerable role in strengthening the development efforts of the countries and their regions, while contributing to an integrated development of the entire programme area by promoting trans-national cooperation projects with mutual benefit, tangible outputs and concrete results.”)

Elszámolható költségek: munkabér, külső szakértői díjak, utazás, szállás, találkozók, kutatás, tervezés, rendezvényszervezés, honlap készítés, a projekthez szorosan kötődő beszerzés, stb. (Részletek a pályázói csomagban)

Igényelhető támogatás: a javasolt teljes projekt-méret 1-5 millió euró, indokolt esetben ettől eltérő is lehet

Támogatási intenzitás: magyarországi partnerek a projekttel kapcsolatban felmerült költségeik 85 %-át igényelhetik a pályázatban. A nyertes projektek magyar partnerei a 85% támogatás mellé 10% automatikus nemzeti társfinanszírozásban fognak részesülni (ennek jogszabályi háttere: 35/2008 (II.23.) Kormányrendelet, 17. paragrafus). Ezáltal a hazai partnerekre 5% önerő-teher hárul – valamint a program

elszámolási rendjéből fakadóan a tervezett költségek körülbelül egy évre történő előfinanszírozásának kötelezettsége. (Erről részletesebben a „projekt-végrehajtás és elszámolás rendje” pontban.)

Szerződéskötés: A program által jóváhagyott pályázat vezető partnere támogatási szerződést köt a program irányító hatóságával, amelynek mellékletét képezi a partnerek közös pályázata, valamint egy a partnerek között kötött partneri megállapodás a projekt végrehajtásáról.

A projekt-végrehajtás és elszámolás rendje: A szerződéskötést követően a partnerek megkezdik a pályázatban vállalt feladatok végrehajtását. Hathavonta valamennyi partner szakmai előhaladási jelentést készít, amelyben bemutatja az elmúlt félév tevékenységeit. A szakmai jelentést kiegészíti egy pénzügyi jelentéssel, amelyben felsorolja, hogy az elmúlt hat hónapban milyen költségei merültek fel a projekttel kapcsolatban, valamint mellékeli a költségeket igazoló számlákkal és egyéb dokumentumokkal.

A partnerek félévi jelentéseit az adott országban működő első-szintű ellenőrzésért felelős hatóságokkal igazoltatni kell. Magyar partnerek esetében a jelentéseket a VÁTI Kht felelős egységével kell ellenőriztetni. Az ellenőrzés alapvetően a következőket vizsgálja: elszámolható költségekről szólnak-e a számlák; kapcsolódnak-e az adott félévi projekt-tevékenységekhez; szerepeltek-e a költségek a pályázatban; stb. Az ellenőrző hatóságok a megvizsgált elszámolásokról nyilatkozatot állítanak ki, amelyben rögzítik az adott félévre elszámolhatónak ítélt költségek összegét (az elfogadhatónak ítélt számlákat a hatóság lepecsételi).

Megjegyzés: Az 2007-13-as időszakban tehát az ellenőrzésben nem vesznek részt független könyvvizsgálók. Az első szintű ellenőrzésre így nem kell költséget tervezni a magyar partnereknek.

A projekt partnerek a kapott igazolást megküldik a vezető partnernek (az eredeti lepecsételt számlákat nem). A vezető partner összegyűjti valamennyi partnertől a helyi nemzeti ellenőrző hatóság által kiállított nyilatkozatokat, összesíti az elmúlt félév kiadásait, majd leadja a program közös titkárságán. Az összesített elszámolás alapján a program utólag megtéríti a jogos költségekre jutó támogatást (85%). A vezető partner megküldi a partnereknek a nekik járó támogatást.

A magyar partnerek ezzel párhuzamosan átutalásra kerül a jogos költségek további 10%-a nemzeti társfinanszírozásként. A magyar partner költségeinek egyik forrásból sem megtérített 5%-a a pályázó saját hozzájárulása a projekthez.

Megjegyzés: a projektek tehát utófinanszírozásúak félévenkénti elszámolással és a költségek 85+10 százalékának megtérítésével. Az eddigi tapasztalatok azt mutatják, hogy az elszámolási időszak lezárultát követően 3-4 hónappal érkezik meg a támogatás. Ez alapján a partner likviditásának tervezésekor számítani kell rá, hogy egyes költségek felmerülésétől a támogatás megérkezéséig 9-10 hónap is eltelhet.

Délkelet-Európai Transznacionális Együttműködési Program (South-East Europe programme – SEE)

Programtér: 8 EU tagország (Ausztria, Szlovákia, Magyarország, Szlovénia, Olaszország (nem teljes területével), Románia, Bulgária, Görögország) + 8 nem EU tagország (Albánia, Bosznia-Hercegovina, Horvátország, Macedónia, Moldávia, Szerbia, Montenegró, Ukrajna (nem teljes területével))

Cél: A kohézió, a stabilitás és a versenyképesség erősítése a transznacionális együttműködés fokozásával, az integráció növelésével, valamint a fenntartható fejlődés biztosításával.

Prioritások:

1. Az innováció és a vállalkozások támogatása
 - 1.1 A technológiai és az innovációs hálózatok speciális területeken történő fejlesztésének támogatása
 - 1.2 Kedvező környezeti feltételek kialakítása az innovatív vállalkozások segítése érdekében
 - 1.3 Az innováció keretfeltételeinek megteremtése és szabad út biztosítása
2. A környezet védelme és fejlesztése
 - 2.1 Az integrált vízgazdálkodás fejlesztése és az árvizek megelőzése
 - 2.2 A környezeti ártalmak megelőzése
 - 2.3 A természeti értékek és védett területek összefogásának segítése
 - 2.4 Hatékony energia és erőforrás felhasználás
3. Az elérhetőség javítása
 - 3.1 Az elsődleges és másodlagos közlekedési hálózatok fejlesztése a koordináció, a tervezés és a működtetés fejlesztésével
 - 3.2 Különböző stratégiák kifejlesztése a digitális világ kettészakadásának megakadályozása érdekében
 - 3.3A multimodális platformok kialakításához szükséges keretfeltételek javítása
4. A transznacionális szinergiák erősítése a térségek fenntartható növekedése érdekében
 - 4.1 A városi térségeket és a települések regionális rendszerét érintő problémák kezelése
 - 4.2 A növekedési térségek vonzóképességének és megközelíthetőségének támogatása
 - 4.3 A kulturális értékek fejlődés érdekében történő felhasználásának ösztönzése

(a prioritásokról, intézkedésekről és lehetséges projekt-témákról az Operatív Programban olvashatnak részleteket, amely a www.cadses.net oldalon keresztül érhető el)

A program irányítása: A transznacionális programok legfőbb döntéshozó és irányító szerve a közös *Monitoring Bizottság* (Monitoring Committee – MC), amelyben minden programalkotó ország képviselteti magát. A program végrehajtása folyamán minden jelentős döntést a MC hoz meg – a programdokumentum esetleges módosításától a pályázatokkal kapcsolatos támogatási döntésig.

A program központi irányítását valamint jogi képviseletét az *Irányító Hatóság* (Managing Authority – MA) látja el. Az MA munkáját a pénzügyekért felelős *Igazoló Hatóság* valamint a szabályszerűséget felügyelő *Audit Hatóság* egészíti ki.

Az MA szorosan együttműködik a program napi technikai menedzsmentjéért felelős *Közös Szakmai Titkársággal* (Joint Technical Secretariat – JTS). A JTS gondoskodik a pályázati felhívások előkészítéséről és megjelentetéséről, a pályázatok befogadásáról és értékeléséről, valamint a MC által jóváhagyott projektekkel való szerződéskötésről és azok végrehajtásának nyomon követéséről. A JTS munkáját a programtér országokban működő információs *pontok* (Contact Points – CPs) segítik.

A South-East Europe program központi irányítási szervei Magyarországon kerültek felállításra:

Irányító Hatóság: Nemzeti Fejlesztési Ügynökség
Igazoló Hatóság: Pénzügyminisztérium
Audit Hatóság: Pénzügyminisztérium – Kormányzati Ellenőrzési Hivatal
Közös Szakmai Titkárság: VÁTI Kft-n belüli funkcionálisan elkülönített szerv

A program honlapja: A program legfőbb információs központja annak honlapja, ahonnan többek között az Operatív Program valamint a pályázói csomag is letölthető: www.southeast-europe.net (A honlap várhatóan március közepétől lesz aktív. Addig a SEE vonatkozású hírek illetve a SEE Operatív Program az előd-program honlapján keresztül érhető el a www.cadses.net) a „New programmes 2007-2013” menüpont alatt)

A program hivatalos nyelve: angol

Nyitókonferencia: Március 27-28-án Budapesten fog sor kerülni a program kétnapos nyitó-konferenciájára. Ezen az eseményen várhatóan körülbelül ötszázan fognak részt venni, részben a programterületfejlesztésben érintett hatóságai, részben potenciális projekt-partnerek képviselőiben. A konferencia fő céljai: a program céljainak és sajátosságainak bemutatása; az első pályázati kör elindítása; a tervezett pályázati folyamat bemutatása; a projekt-fejlesztés és partner-keresés támogatása. Az eseményre a www.congress.hu/see oldalon lehet regisztrálni.

A pályázatás rendjéről: A március végén induló első pályázati kör várhatóan kétfordulós lesz. Először egy egyszerűsített pályázatot kell benyújtani (várhatóan május közepéig) amelynek részletes költségvetést és igazoló dokumentumokat nem kell majd tartalmaznia. A beadott koncepciók legígéretesebbjei kapnak aztán lehetőséget, hogy a nyári hónapokban kidolgozzák a részletes pályázatot.

Támogatási intenzitás, hazai társfinanszírozás, a projektek végrehajtása és az elszámolás rendje tekintetében nem várhatóak különbségek a South-East Europe és a Central Europe programok között. (részletek a Central első pályázati körének bemutatásánál, fent)